

Evelien De Vlieger

Onder de brug

Amsterdam · Antwerpen
Em. Querido's Uitgeverij

2024

Vrijdag 22 maart, 19 uur

—

Terug naar school

Ik liep alleen langs de paarden naar de brug. Alleen wil zeggen: zonder Nika, wat voelde alsof ik mijn leiband niet om had. Ik kon het zelf niet goed geloven maar vanaf maandag zou ik dus terug naar school gaan. Ik kreeg zin om rondjes te rennen, mijn voetzolen jeukten en ik zei het hardop: 'Terug naar die *fucking* schóól!' Niemand hoorde me behalve de paarden in de wei, het pad was verlaten op dit uur. Het was vrijdagavond, ik had een bericht gestuurd naar Leo en naar Kilian, en ze hadden allebei meteen geantwoord dat ze kwamen. Ik wilde stevig doorzakken, het zwijn door de bieten jagen, zoals mijn opa dat noemde.

Nika vindt Kilian een loser. Als ik zeg dat we allemaal losers zijn, gaat zij van: 'Goed bezig, zo ga je het ver schoppen, Jootje.' Nika heeft ambitie. Zelfs mijn eigen moeder zegt zulke dingen niet, die is allang blij als ik voor drie uur aangekleed beneden ben.

Naar Nika had ik dus geen bericht gestuurd. Zij deelde ook niet alles met mij. Zij was degene die het woord poly-

amorie in de mond had genomen, waarna we een lauw ru-zietje oppookten en meteen weer lieten uitdoven.

Ik: 'Zeg het dan als je het met een ander wilt doen.'

Zij: 'Het gaat daar niet om, Jowi. Het gaat om het principe.'

Ik: 'Het principe dat je wil vreemdgaan?'

Zij: 'Soms ben je echt nog een kleuter.'

Ik: 'Dat komt goed uit, want ik kom terug naar school.'

Dat wilde ze meteen vieren.

Nika heeft één manier om de dingen te vieren.

Nieuw kapsel? Seks.

Bijna jarig? Seks.

Jarig? Zeker seks.

Terug naar school? Inderdaad, seks.

Mijn lijf deed nog wel mee, maar uit mijn hoofd was alle lust gesijpeld. Als zelfs seks een opgave wordt, is het hoog tijd om in te grijpen. Eerst was ik schoolmoe, daarna levensmoe. Wat ongeveer op hetzelfde neerkomt aangezien we onze wakkere uren grotendeels in de schoolbanken doorbrengen.

Door mijn laatste groeispurt torende ik een jaar geleden plots boven ongeveer iedereen uit zodat ik aldoor op een uitkijkplek leek te staan. Ik raakte overprikkeld en was de hele tijd moe zonder dat ik iets had gedaan. En alles wat ik at smaakte plots naar karton waardoor ook mijn eetlust verdween.

Te groot + te moe + te slap = pillen op mijn nachtkastje.

De psychiater raadde me aan om even van de joints af te blijven en antidepressiva te nemen. 'Als je beter bent, doe

je wat je niet laten kunt, Jowi, al geloof ik niet dat cannabi-noïden ooit van iemand een beter mens hebben gemaakt.'

1. Een beter mens worden is niet mijn doel.

2. Je zegt Joey, niet Jo-wi. Op zijn Engels dus. Op zijn Nederlands klinkt mijn naam als een vereniging, de JOngeren Wiskundegroep of zo. Tegen sommigen moet ik het elke keer herhalen. Ik zeg altijd: vertrouw geen mensen die het vertikken om je naam goed uit te spreken.

Jowi is kort voor mijn twee opa's, Joris en Willem, maar ook dat hield mijn ouders niet bij elkaar. Waarom voelt de rotzooi van mijn ouders ook als de mijne? Joris is opa Westhoek, degene die niet mocht doodgaan en dat toch deed, vorig jaar. Luister jij maar naar Bill Evans, zei hij altijd, en vergeet al de rest. Ik ken verder niemand die zulke goede adviezen voor me heeft.

Ik combineerde de pillen van de psychiater met een trekje, zo nu en dan, en na een tijd kwam ik mijn bed niet meer uit en deed ik toch geen oog meer dicht. Met andere woorden: er moest iets veranderen.

Maandag zou ik dus gewoon terug in mijn bank schuiven, naast Nika.

In de kantine van de voetbalclub brandde nog licht. De witte plastic stoelen stonden lukraak verspreid over het kiezelveld dat voor terras moest doorgaan, alsof iemand ermee had gegooid, sommige lagen omver. Verboden toegang voor voetbalnihilisten, wilde dat zeggen.

Kilian houdt van voetbal. Hij is een topkeeper, met zijn lange armen en benen die als sterke elastieken alle ballen

tegenhouden. Ik heb jaren geleden één keer gevoetbald en dat was genoeg. Dat vond ik nog het mooie aan de voetbalclub, je kreeg er de kans om af te haken.

Alles is begonnen met een nieuwe wiskundeleraar. Sommigen zouden die theorie te kort door de bocht vinden maar ik hield niet van wijde bochten en Frodo was ook zo *fucking sneaky* dat hij de titel van *point of no return* verdiende. Hij haalde je onderuit, keek je nooit aan als hij sprak, gaf les tegen de vloer. Daar was Kilian tenminste mooi van af in de technische.

Hij liet de hele klas zakken voor een toets en vond niet dat dat iets met hem te maken had. De eerste les na zijn belofte om ons bij te werken, waren we na het belsignaal blijven zitten.

‘Wat?’ had hij gevraagd.

Daarna: ‘Kijk, jullie zullen het zelf moeten doen. Ik kan me niet in jullie hoofden verplaatsen. Zo laag heb ik het niveau nog niet meegemaakt.’

Iemand (waarschijnlijk Leo) had gezegd: ‘Is het niet uw taak om ons te helpen, ons iets bij te leren?’

‘Ja, maar hier heb ik niet voor getekend. Jullie zijn gewoon te erg.’

‘En dan? *Take the money and run?*’

‘Niemand geeft les voor het geld, geloof me.’

‘Nee, en u geeft zelfs geen les, voor hetzelfde geld.’

‘De les is afgelopen, jullie kunnen vertrekken. Zoek elders maar hulp.’

Dus Leo en ik naar het directeurshok van Ernst. Met een naam als Ernst moet je wel directeur worden, of bedrijfsleider.

‘Ruik ik hier een collectieve actie om iemand van het team te boycotten?’ had hij gezegd. ‘Komaan, gasten, geef Frederik een kans.’

Meestal wil Ernst onze goeroe zijn, maar nu even niet.

Geef Frederik een kans?

Ik kende de verhalen van mijn moeder: wiskundeleerkrachten doen tijdens lerarenvergaderingen alsof alle anderen er maar voor de vorm bij zitten. Zeker de talenleerkrachten, met Nederlands voorop, want iedereen geeft toch les in het Nederlands, is dat eigenlijk wel een vak? Er is in elk geval slechts één vak dat ertoe doet, waarmee je een verantwoordelijke burger wordt die de wereldorde zal helpen becijferen zodat het geld vooral blijft zitten waar het zit.

Mijn moeder kan raak foeteren als het over Het Falende Onderwijs gaat, daar gaat ze eens goed voor zitten. Het liefste komt ze dan in mijn buurt zitten, ook om met haar vriendinnen te telefoneren. Hele gesprekken voert ze in mijn bubbel. Voor mijn verjaardag vroeg ik een dure koptelefoon met noisecancelling.

Ik zeg: geef Frederik géén kans. Zet Frodo toch voor een rij computers, niet voor een klas levende wezens. Maar Ernst zei: ‘Ik verwacht gewoon meer inzet van jullie, punt.’

Je zin eindigen met het woord ‘punt’ wijst erop dat je net iets heel zwaks hebt gezegd. In plaats van te antwoorden, ging ik van school af.

Er werd nog gesmeekt, met cadeaus gezwaaid, gedreigd met een sessie bij de talentenfluisteraar, maar mijn besluit stond vast.

Dat was dus toen.

Nu breekt een nieuw tijdperk aan, terug naar school. De gezichten van mijn ouders toen ik dat aankondigde... Een nieuw samengestelde blik van ergernis en opluchting.

Nog gênanter: het gezicht van de directeur, waar de dankbaarheid van afdroop.

‘Ben je nu blij, pa?’ vroeg ik en ik had het niet tegen mijn vader.

Mijn vader kan het allemaal niet zoveel schelen want hij is verliefd. Als je op je zeventiende moet kiezen tussen een vader met vlinders in de buik en een moeder in de rouw, hoef je niet lang na te denken. Mijn vader heeft in zijn nieuwe huis een kamer voor mij ingericht, moeite die hij zich had kunnen besparen. Het probleem is niet dat de nieuwe liefde van zijn leven twintig is, het probleem is dat ze er als twintig uitziet. Of hooguit vijfentwintig. Terwijl ze al zesendertig is en ook zo zwanger als de pest. Of de tyfus. Of van welke ziekte je ook zo’n bolle buik krijgt.

Onder de brug was nog niemand. Het lawaai van het verkeer is een muur waar ik doorheen moet, maar eenmaal onder de brug klinkt het gedempter. De Grot is een betonnen holte in een van de pijlers waar we ongestoord kunnen hangen, een soort open bunker waarin wij ons verschansen, zonder de bijhorende oorlog. Alleen wij trotseren de kilte en de duisternis, wij, de schoolgaande jeugd, waar ik vanaf nu dus weer bij hoor.

Met nergens bij horen heb ik het gehad. Zwaar overschat, het kluizenaarschap.

Ik haalde de blikjes bier uit mijn rugzak en stapelde ze op een torentje, daarna ging ik op mijn rugzak zitten en trok ik er een eentje open. Er volgde het ge-pssht van het bruisende bier dat ik even in de lucht hield voor ik een eerste slok nam. 'Op ons,' zei ik tegen mezelf, zoals Nika het altijd zei.

Ah, Nika.

Nika was al niet meer gegroeid sinds de lagere school en zag er toch als zeventien uit, vooral omdat ze altijd wat bozig keek van onder haar donkere krullen. Alsof ze je zo meteen zou ontmaskeren als een nepper. Zo moet ze ook naar haar tandarts hebben gekeken, want een beugel hoefde ze niet te dragen ook al ligt haar ene snijtand over de andere. Wat haar wel een dodelijk sexy lachje geeft.

Ze had een pluche konijn en een echte kooi gekocht voor mijn verjaardag, als gezelschap voor de lange dagen alleen op mijn kamer terwijl zij op school zat. Een echt konijn kon niet vanwege mijn allergie. Het dier had een gestreept pakje aan en heette Roger Konijn volgens de verpakking. 'Lekker zacht maar wel sterk genoeg om mee te spelen, in te bijten of aan te trekken' stond erop, wat haar aan mij deed denken. Ik had gezegd dat ik haar de beste, liefste, grappigste en origineelste vriendin ooit vond. En misschien vond ik dat ook, toen. Maar de laatste tijd had ze het alleen nog over de klimaatbetogingen. Net op het moment dat mijn eigen wereld instortte, bleek ook de rest van de wereld te vergaan. Misschien is er toen iets veranderd tussen ons, Nika had gewoon niet zoveel met persoonlijk leed, ze zag altijd 'het grotere plaatje'. Dat kan ik niet. Als ik zelfs maar in een flits aan 'het grotere plaatje' denk, ben ik al op

zoek naar de dichtstbijzijnde onbewaakte overweg.

Ik nam nog een slok en voelde me nu al niet meer alleen. Het bier smaakte naar bier, niet meer naar karton. Een paar vrienden, een drankje onder de brug, met een beetje geluk iets meer dan een drankje. Een zwijn en een bietenveld. Alle ingrediënten voor een vrolijke vrijdagavond.